خراسان روزنامه صبح ایران
دوشنبه ۲۸ اسفند ۱۳۹۶ . اول رجب ۱۴۳۹ . شماره ۱۹۷۸۵

«عاشق» را در تیتراژ ابتدایی «یکِ یک» بشنوید

مهر- «عاشق» عنوان موسیقی تیتراژ ابتدایی برنامه تلویزیونی «یک یک» ویژه تحویل سال ۱۳۹۷ با صدای علیرضا عصار است که به تازگی در فضای مجازی منتشر شد. در این قطعه افشین مقدم ترانه سرا، علیرضا افکاری آهنگ‌ساز، سعید زمانی تنظیم کننده و علیرضا عصار به عنوان خواننده حضور دارند. برنامه تلویزیونی «یکِ یک» به تهیه کنندگی علی ضیا هم‌زمان با تحویل سال ۱۳۹۷ پخش می‌شود.

به مناسبت ششمین سالروز درگذشت استاد جلال ذوالفنون

جلال سه‌تار

ناصر رعیت نواز- بررسی زندگی و فعالیت هنری بزرگان موسیقی وظیفه‌ای مهم بوده که بر عهده همه دوستداران موسیقی است زیرا برای پی بردن به رمز و راز موسیقی، که حیات واقعی اش در گرو وجود استادان برجسته موسیقی و خصوصا تک نوازان است، باید از آن بهره برد. در ادامه سعی کرده‌ایم به گوشه‌ای از زحمات و زندگی استاد جلال ذوالفنون که با زخمه‌های نرم و ریز بر سه تار، رنسل ما را با این ساز آشنا کرد؛ اشاره کنیم.

■ **ویژگی‌های استاد**

شاید مهم‌ترین ویژگی استاد جلال ذوالفنون را بتوان روشن بینی، روشن فکری و دید باز او دانست. دیگر ویژگی استاد که نشان از خوی انسانی او داشت، نداشتن کبر و غرور بود. با این که شان هنر و ارزش موسیقی و در عین حال قدر خودش را به خوبی می دانست اما خود را به هیچ عنوان از مردم جدا نمی دانست، بسیار راحت می‌زیست، سفر می کرد، گفت وگو می کرد، ساز می زد و زندگی می کرد. از دیگر صفات استاد این بود که همواره در محضر وی بحث ساز و موسیقی و نغمه و... بود و بس. اصلا به حاشیه‌های دیگر زندگی نظر نمی کرد و کاری در زندگی به جز موسیقی و زدن ساز نداشت و می دانست که رسالت نوازندگی و نوازنده بودن بر عهده‌اش گذاشته شده است.

■ **هم و غم استاد**

تمام هم و غم استاد داشتن کلاس، کنسرت و اجرا، صحبت درباره موسیقی و حتی سر زدن به کارگاه‌های سازسازی بود. خودش می گفت که پدرم تار می‌ساخت و من همیشه از حضور در کارگاه‌های سازسازی لذت می‌بردم. همسرش دختر یکی از سازندگان برجسته ساز بود و در سال‌های میانی زندگی نیز وقت بسیاری را در کارگاه‌های ساخت ساز می گذرانید.

با استاد محمود حکیم هاشمی سازنده مطرح سه تار و دیگر سازندگان نامی ساز دوستی و صمیمیتی داشت و این همه نشان از توجه او به هنر و عشق و علاقه واقعی به تک نوازی و نوازندگی بود. زندگی اش برای موسیقی بود و این خود درس مهمی برای همه ماست.

■ **مکتب استاد**

آن چه از استاد ذوالفنون به نام مکتب ذوالفنون برجا مانده، مکتب آموزشی و مجموعه کتاب‌های آموزشی استاد است که به همت چند تن از شاگردان وی بارها و بارها تجدید چاپ شده است. اما شیوه نوازندگی وی نیز ویژگی‌های خاصی داشت. وی علاقه بسیاری به آواز بیات ترک داشت و بارها این آواز را می نواخت.

■ **استادی استاد**

استاد جلال ذوالفنون، علاوه بر راه‌اندازی آموزشگاه‌ها و پرورش شاگردان بسیاری که اکنون نامداران موسیقی ایران به شمار می‌روند، آثار متعددی در عرصه موسیقی ایرانی خلق کرده که تنها یکی از آن‌ها برای اعتراف به استادی و بزرگی وی کافی است. «گل صد برگ» با صدای استاد شهرام ناظری را بدون اغراق، همه ایرانی ها شنیده اند و در هر زمانی می توانند «اندک اندک جمع مستان می رسند» را بخوانند. بسیاری از جوانان این سرزمین تنها با چند دقیقه شنیدن صدای سه تار استاد ذوالفنون و صدای استاد ناظری در آواز «یار مرا، غار مرا، عشق جگرخوار مرا» عاشق موسیقی ایرانی شدند و سه تار را شناختند و شعر مولانا را حفظ کردند و بعدها دریافتند که چقدر پینک فلویدو بک استریت بویز سطحی و بیگانه‌اند.

■ **نقطه عطف تاریخ موسیقی ایران**

استاد در سال‌های میانی دهه ۶۰، زمانی که موسیقی دانان و نوازندگان مطرحی چون «محمدرضا لطفی» و «حسین علیزاده»، کشور را ترک کرده بودند، خلأ آهنگ‌سازی ایرانی را پر کرد تا گردسکون و انفعال، رخسار این هنر اصیل را تیره نسازد. به گفته برخی صاحب نظران، او با خلق آلبوم «گل صد برگ» که با همکاری استاد «شهرام ناظری» تهیه شده بود؛ نقطه عطف تاریخ موسیقی ایران را رقم زد. چرا که نقش ساز سه تار در این آلبوم آن قدر برجسته و پررنگ بود که گویی این ساز مهجور، تولدی دوباره را تجربه کرده بود. پس از «گل صد برگ» بود که بسیاری از هنرآموزان ایرانی به آموختن این ساز راغب شدند و سه تار از کنج تک نوازی ها و آوازهای محدود به میانه میدان آمد و درخشید.

اما سهم تعیین کننده ذوالفنون در گسترش شناخت و جلب توجه عموم جامعه به ساز سه تار، تنها در این آلبوم خلاصه نشد. او پس از آن، با آثاری چون «آتش در نیستان»، «شیدایی» و برخی کارهای گروه نوازی با سه تار، قدر و ارج این ساز را ادا کرد.

■ **زندگی استاد**

جلال ذوالفنون سال ۱۳۱۶ در آباده استان فارس به دنیا آمد. او در کودکی با خانواده اش به تهران آمد و آموختن موسیقی را در ۱۰ سالگی در خانواده‌ای اهل موسیقی شروع کرد. برای ادامه تحصیل به هنرستان موسیقی ملی رفت و در آن جا با سازهایی چون تار و ویولن آشنا شد. ویولن را در کنار برادرش استاد محمود ذوالفنون آموخت و در هنرستان از رهنمودهای موسی معروفی در زمینه تکنیک‌های سه تار استفاده کرد. او از روش استادانی چون ابوالحسن صبا، ارسلان درگاهی و همچنین راهنمایی‌های احمد عبادی بهره گرفت.

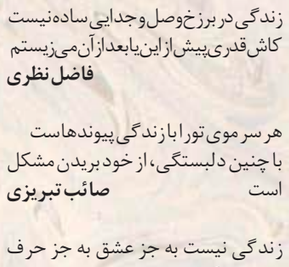
■ **غروب استاد**

همه می دانستند که استاد ذوالفنون دو هفته قبلش، قلبش را عمل کرده و رو به بهبود بود ولی یک خون‌ریزی داخلی همه چیز را خراب کرد. با شنیدن خبر درگذشت استاد، خیلی ها دوباره رفتند سراغ آلبوم «گل صد برگ» و «آتشی در نیستان» ناظری تا زخمه‌های استاد بر سیم‌های سه تار را بشنوند و انگار کنند که خبر راست نبوده است. خیلی از سایت‌های خبری، خبر فوتش را منتشر کردند ولی دم عیدی هیچ رسانه مکتوبی نبود که درباره استاد و پنجه‌های هنرمندش بنویسد. او در غروب روز ۲۸ اسفند سال ۱۳۹۰ در بیمارستان البرز کرج بازمستان همسفر و در قبرستان امامزاده طاهر کرج به خاک سپرده شد.

مشاعره بهاری به مناسبت روز جهانی شعر

به مهمانی واژه‌های بهار دعوتید

اکرم انتصاری- بهار تابلوی نقاشی پروردگار است. جزو آن دسته از فصل‌هاست که طبع شعری آدم‌ها را تازه می کند و شاعران را بر سر ذوق می آورد. سازمان یونسکو از سال ۱۹۹۹ میلادی، بیست و یکم مارس را هم‌زمان با نوروز، این رسم کهن ایرانی روز جهانی شعر اعلام کرده است. ما هم به رسم استقبال از بهار، این زیباپوش رنگ‌رنگ و شعر، این الهه واژه‌های گاه موزون، می خواهیم با واژه‌های بهاری مشاعره کنیم و آمدن بهار را این طور به تماشا بنشینیم، تا باد چنین بادا.

زندگی

بهار زندگی می بخشد و فراوان می بخشد. زندگی، همسایه دیوار به دیوار بهار است.

لبخند می زنم... بی دلیل
عشق می ورزم... بی تناسب
زندگی می کنم... بی خیال
مدتی است...! **عباس کیارستمی**

کنارت زدم که خورشید
به زندگی‌ام بتابد
دنیا
ابری بود **لیلا کردبچه**

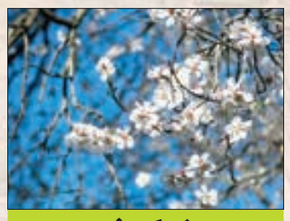
زندگی در برزخ وصل و جدایی ساده نیست
کاش قدری پیش از این یا بعد از آن می‌زیستم
فاضل نظری

هر سر موی تو را با زندگی پیوندهاست
با چنین دلبستگی، از خود بریدن مشکل است
صائب تبریزی

زندگی نیست به جز عشق به جز حرف محبت به کسی
ورنه هر خار و خسی زندگی کرده بسی
سهراب سپهری

سپیده که سر بزند
در این بیشه زار خزان زده زندگی
شاید گلی بروید
شبیه آن چه در بهار بوییدیم
پس به نام زندگی
هرگز مگو هرگز...! **پل الوار**

شکوفه

به احتمال زیاد نشانه‌های آمدن بهار را در به شکوفه نشستن درخت‌های کوچه و خیابان دیده اید، ما هم در ابتدا از «شکوفه» در شعر شاعران می نویسیم.

بهار آمد بهار آمد، بهاریات باید گفت
بکن ترجیع تا گویم «شکوفه از کجا بشکفت» **مولانا**

ای ماه به چهره یا گلی یا سمنی
وز خوش بویی شکوفه یا یاسمنی **عطار**

شکوفه‌های من از روشنی چو خور شیدند
به برگ و شاخه من، ذره غباری نیست **پروین اعتصامی**

فدای دست نوازشگر نسیم شوم
که خوش به جام شرابم شکوفه می‌ریزد
تو هم مرا به نگاهی شکوفه باران کن
در این چمن که گل از عاشقی نپرهیزد **فریدون مشیری**

سرما، اگر غلاف کند تازیانه را
غرق شکوفه می کنی ای عشق! خانه را **حسین منزوی**

باران

ابر و آسمان، کلید واژه‌های بهارند، مگر می شود از حاصل این دو یعنی باران چیزی نگفت و شعری به زبان نراند؟

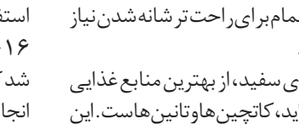
تو را خدا به زمین هدیه داده چون باران
که آسمان و زمین را به هم بیامیزی **فاضل نظری**

باران و عشق حادثه‌ای آسمانی اند
باران گرفته است... گمانم وزیده‌ای! **مژگان عباسلو**

هر سحابی از دل عاشق نمی شوید غبار
تشنه دیدار را باران نمی آید به کار **صائب تبریزی**

زیبا! سلام
زیبا! کنار حوصله‌ام بنشین
هوای حوصله‌ام ابری است
بنشان مرا به منظره عشق
بنشان مرا به منظره باران **محمدرضا عبدالملکیان**

نم نم باران کوک با چشمان توست
پلک بر هم می زند هر نت که مضراب تویی **شهراد میدری**

واینک خودِ خودِ بهار

خم من و خمار من، باغ من و بهار من
خواب من و قرار من بی تو به سر نمی شود **مولانا**

آدمی نیست که عاشق نشود فصل بهار
هر گیاهی که به نوروز نجنبد حَطَب است **سعدی**

تو بهار دلکشی و من چو باغ
شور و شوق صد جوانه با من است **هوشنگ ابتهاج**

از روی مهر با منِ خسته دل یار شو
پاییزِ کوچه‌های دلم را بهار شو **سلمان هراتی**

ابر بهار، این همه بخشندگی نداشت
شد آشنای چشم من و وام از او گرفت **سیمین بهبهانی**

تو بهاری؟ نه، بهاران از توست
از تو می گیرد وام، هر بهار این همه زیبایی را
هوس باغ و بهار انم نیست ای بهین باغ و بهار انم تو! **حمید مصدق**

نشاط این بهارم بی گل رویت چه کار آید؟
تو گر آیی، طرب آید، بهشت آید، بهار آید **بیدل دهلوی**

چگونه با تو بمانم؟ بهار نزدیک است
تو بوته گل سرخی و من زمستانم **محمدرضا طاهری**

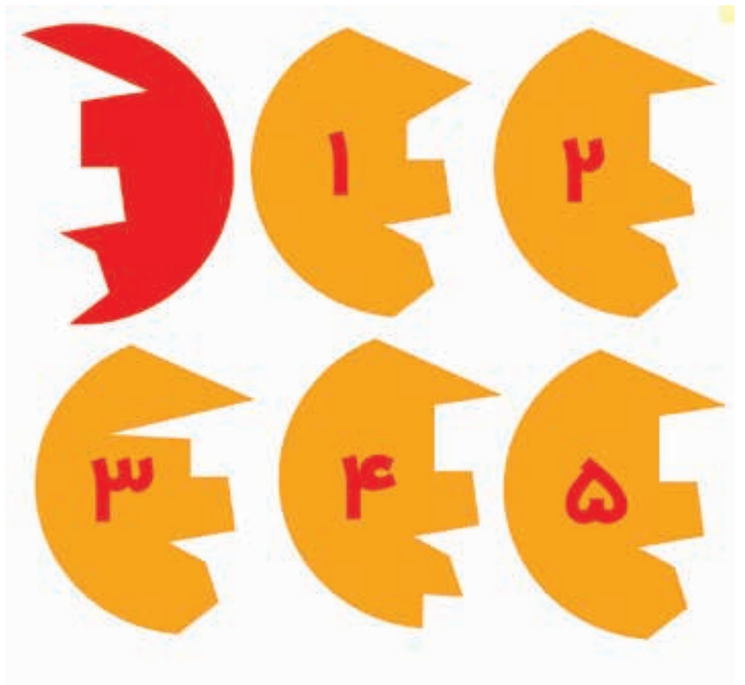
تو بخند
تا سر اسیمه شود بوی بهار! **سید علی میر افضلی**

از نامه‌های عاشقانه من
از نامه‌های عاشقانه تو
بهار شکل می گیرد **نزار قبانی**

جدول، سرگرمی، ورزش ذهن [۱۳۹۶/۱۲/۲۸]

معمای هوش

دوشنبه ها و پنج‌شنبه ها

به نظر شما کدام یک از پنج شکل نارنجی رنگ، می تواند مکمل شکل قرمز باشد تا از مجموع آن‌ها یک دایره تشکیل شود؟

زمان پیشنهادی ۵ دقیقه — ساده

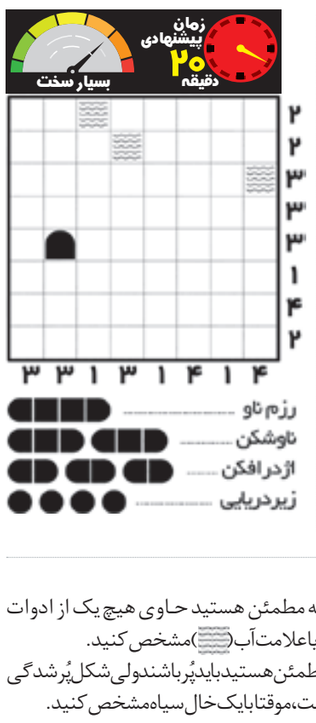
ناویاب

دوشنبه ها و پنج‌شنبه ها

«ناویاب» از پرطرفدارترین سرگرمی های منطقی جهان است که رقابت حرفه ای آن در ایران هم توسط «روزنامه خراسان» برگزار شده است.

هر ناویاب، یک اقیانوس فرضی مربعی است که یک فروند «رزم‌ناو»، دو «ناوشکن»، سه «اژدرافکن» و چهار «زیردریایی» در آن پنهانند و ما باید جای ادوات پنهان را کشف کنیم. ماهیت بعضی از خانه‌ها هم از ابتدا «راهنما»ی شماست.

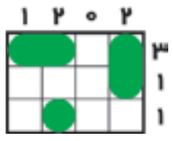
زمان پیشنهادی ۲۰ دقیقه — بسیار سخت

رزم‌ناو
ناوشکن
اژدرافکن
زیردریایی

قانون:

ارقام بیرون جدول، می گویند که در هر سطر یا ستون چند خانه در اشغال ادوات است.

تمام ادوات در این معما «افقی» یا «عمودی» هستند و هرگز مورب نیستند.

ادوات در این معما به هیچ وجه در همسایگی هم نیستند (حتی از گوشه‌ها).

نکته‌ها:

- دقت کنید که خانه‌های «راهنما» به چه شکلی هستند. پُر بودن این خانه‌ها با «دایره»، «نیم‌دایره»، «مربع» یا «آب» در پاسخی که به دست می‌آید کاملا موثر است.
- ناویاب «منطقی» است، پس چاره حل آن «حدس زدن» نیست! با کشف روابط منطقی، ماهیت قطعی بعضی خانه‌ها را تعیین کنید و با استناد به همان خانه‌ها، به ماهیت خانه‌های دیگر برسید.
- خانه هایی را که مطمئن هستید حاوی هیچ یک از ادوات نیستند، با ضربدر یا علامت آب (≈) مشخص کنید.
- خانه‌هایی را که مطمئن هستید باید پُر باشند ولی شکل پُر شدگی آن‌ها مشخص نیست، موقتا با یک خال سیاه مشخص کنید.
- فراموش نکنید که ناویاب فقط و فقط یک پاسخ دارد!
- اطلاعات بیشتر درباره «ناویاب» و نمونه‌های تمرینی متنوع‌تر را در اینترنت و شبکه‌های اجتماعی جست‌وجو کنید.

سودوکو

هر روز

قانون: ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های خالی بنویسید که در هر سطر، در هر ستون و در هر مربع ۳ در ۳ هیچ‌رقمی تکراری نباشد.

زمان پیشنهادی ۵۰ دقیقه — بسیار سخت

۶						۴		
				۴			۶	
۵	۳		۷	۶	۸			۱
		۷			۲			۶
	۸			۵			۷	
۴			۸			۵		
۷			۶	۳	۵			۸
		۶			۴			
۳		۴			۹			۲

زمان پیشنهادی ۳۰ دقیقه — متوسط

۷		۶						۹
	۱		۵				۷	
				۴		۳	۵	
۸				۱				
		۴		۹		۷		
				۳				۴
	۴	۲		۵				
	۹				۴		۶	
۳						۸		۲

زمان پیشنهادی ۱۰ دقیقه — بسیار ساده

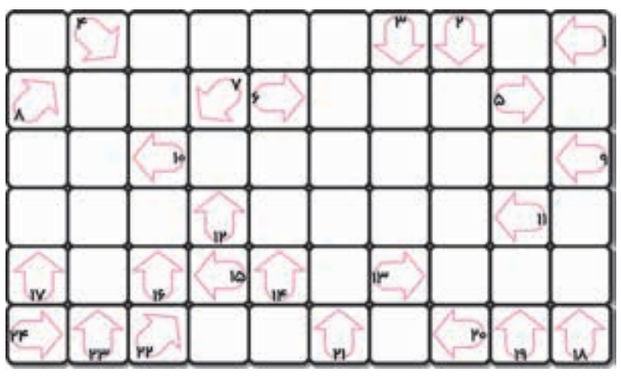
	۵		۳				۴	
۱		۴	۹		۲	۶		
			۸		۴			۲
	۱		۲			۳		۵
۵	۹	۸				۲	۷	۱
۷		۳			۵		۶	
۹			۵		۳			
		۲	۷		۹	۵		۳
	۷				۱		۸	

جدول ویژه خراسان

شنبه تا چهارشنبه

قانون: پاسخ‌ها را حرف به حرف در جهت فلش بنویسید (نوشتن را از خودِ خانه فلش‌دار آغاز کنید). در آغاز هر سوال گفته شده که پاسخش چند حرف دارد.

زمان پیشنهادی ۱۵ دقیقه — ساده

واژگان کمتر اما پرهیز از پرسش هرز (ناخواسته) در این جدول، مایه افزایش بار آموزشی آن شده است. برخی سوال‌ها، از مطالب روزنامه خراسان روزهای قبل طراحی شده‌است.

۱-(۸حرفی) ..... تُند، بهترین روش برای سوختن چربی‌ها در ناحیه شکم است که به مدت نیم ساعت صبح و نیم ساعت عصر انجام می گیرد.
۲-(۶حرفی) پلی‌فنول‌های موجود در چای سفید می‌تواند از اکسیده شدن کلسترول بد خون یا ..... جلوگیری کند.
۳-(۵حرفی) موهایی که رنگ یا ..... می شود، معمولا در حمام برای راحت‌تر شانه شدن نیاز به نرم کننده دارد.
۴-(۵حرفی) چای سفید، از بهترین منابع غذایی برای دریافت فلوراید، کاتچین‌ها و تانین‌هاست. این ترکیبات در کنار هم می‌تواند با باکتری‌ها و قندها مقابله کند و در تقویت ..... های ما هم موثر باشد.
۵-(۲حرفی) ورزش مادر
۶-(۴حرفی) تاثیر اعمال عبادی همانند نماز، دعا، ..... و ایثار بر تصحیح ساختار سلولی بدن اثبات شده است که بسیار شگفت‌انگیز است.
۷-(۳حرفی) برادر پدر
۸-(۲حرفی) اسم ترکی
۹-(۳حرفی) گیاه برای رشد نیاز دارد
۱۰-(۳حرفی) روش فرنگی
۱۱-(۳حرفی) داشتن افکار پلید و نداشتن نیت ..... موجب اتخاذ سبک‌های زندگی بد و ناسالم خواهد شد که باعث تشکیل سلول‌های سرطانی است.
۱۲-(۴حرفی) شخص خوانده شده
۱۳-(۴حرفی) هولناک و ترس‌آور
۱۴-(۵حرفی) وزنه‌ای برای پرورش اندام
۱۵-(۴حرفی) وقتی موها آسیب دیده باشند بهتر است به جای شامپوهای نرم کننده، از ..... مو استفاده شود.
۱۶-(۵حرفی) در ۱۰ سال گذشته نشان داده شد که روده فعالیت‌هایی فراتر از هضم مواد غذایی انجام می دهد و در سیستم ..... بدن نیز نقش دارد.
۱۷-(۵حرفی) عمل و فعل
۱۸-(۶حرفی) ابزار رصدستارگان
۱۹-(۶حرفی) الکی و به درد نخور
۲۰-(۵حرفی) وقتی که به چای‌های مناسب برای ..... یا کاهش وزن فکر می کنیم، چای سبز اولین چیزی است که به ذهن‌مان می‌رسد.
۲۱-(۴حرفی) گلی که هنوز باز نشده
۲۲-(۲حرفی) از شهرهای مهم زلزله‌زده ایران
۲۳-(۵حرفی) کشوری است واقع در جنوب آفریقا
۲۴-(۴حرفی) بیماری‌های ..... از علت‌های اصلی مرگ و میر در بسیاری از کشورهاست.

پاسخ ها

لطفا نظر، انتقاد و پیشنهادتان را درباره بخش جدول و سرگرمی به شماره ۲۰۰۰۹۹۹ پیامک کنید.

